

**Бібліографія : Єгорова І. Шляхи удосконалення навчального процесу спеціальності «освітні, педагогічні науки» у рамках реалізації проекту «Еразмус +»//** Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного вищого навчального закладу» (22 березня 2019року): Збірник тез доповідей/ За заг.ред.д.екон.н., проф.Камінської Т.Г.- Київ,2019 .- С.49-53

**ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ  
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ» У РАМКАХ  
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ «ЕРАЗМУС +»**

**Інга Єгорова** (ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»)

Нинішній стан економіки України а також намічені напрямки її реформування не залишають сумніву в тому, що в умовах ринку втриматися на робочому місці зможе тільки висококваліфікований працівник, який досконало володіє своєю професією і озброєний необхідними спеціальними знаннями, що дозволяють швидко змінювати спеціалізацію в рамках цієї професії чи ж саму професію в межах однієї групи професій. Сьогодні суспільство вже впритул підійшло до тієї оцінки в соціально-політичному й економічному реформуванні, за якої виникає конкуренція кваліфікованої робочої сили. Дана тенденція ставить виклики і перед системою освіти в Україні та вимагає негайного вирішення проблеми підготовки конкурентоспроможних фахівців на сучасному ринку праці. Як наслідок цього, можна виокремити кілька причин, які спонукають реформувати систему освіти з метою підвищення її ефективності. Перша причина – *гуманістична*, її суть полягає в тому, що необхідно цінувати кожну людину і внаслідок цього прагнути того, щоби дати кожному максимально можливу освіту та професію відповідно до його

індивідуальних здібностей та побажань. Друга причина – *геополітична* – необхідно зміцнювати соціальну структуру суспільства, а також соціальні контракти з громадянами, щоб створювалися і розвивалися різні товариства, організації, фірми, компанії які могли б успішно співпрацювати та вести здорову конкуренцію на ринку праці. Третя причина – *стратегічна* полягає в тому, що важливо вдосконалити систему професійної освіти, щоб у майбутньому забезпечити продуктивність і економічне процвітання, і саме тому необхідно навчати молодь, як у недалекій перспективі стати продуктивними дорослими.

Будучи підсистемою суспільно-економічної формації, система освіти визначається рівнем розвитку продуктивних сил. У той же час, будучи елементом надбудови, вона визначається базисом, тобто виробничими відносинами. Таким чином, діють два загальних закони розвитку освіти:

- 1) закон відповідності системи освіти рівню розвитку продуктивних сил;
- 2) закон відповідності системи освіти виробничим відносинам [1].

У відповідності зі ст. 30 Закону України «Про освіту» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», як і всі вищі навчальні заклади України готує випускників за освітніми рівнями бакалавр і магістр. Враховуючи те, що коледжі і технікуми відносяться до типу закладів вищої освіти, а більшість представників їх педагогічних викладацьких колективів не мають вищої педагогічної освіти, кафедра педагогіки імені Богдана Ступарика налагодила тісну співпрацю із навчальними закладами області з метою надання освітніх послуг саме у сфері підготовки висококваліфікованих викладачів. Сьогодні у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», можна здобути ступінь магістра за галуззю знань - 01 «Освіта», спеціальністю «Освітні, педагогічні науки». Саме тому освітньо-професійна програма підготовки магістра включає поглиблену фундаментальну, гуманітарну, психолого-педагогічну, спеціальну та науково-практичну підготовку. Відповідно у перелік дисциплін, які вивчають магістри названої спеціальності входять кілька циклів: *нормативна частина -1)*

цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки; 2) цикл професійної та практичної підготовки та *варіативна частина*: 3) цикл дисциплін самостійного вибору навчального закладу; 4) цикл дисциплін вільного вибору студента. Вивчення даних дисциплін має на меті формування у магістрів ряду компетентностей, як то:

*соціально-особистісні*: визначення наукової концепції, що має бути покладена в основу для визначення мети, змісту, методів та організації навчання, діагностики рівнів готовності і відповідності особистості до ефективної діяльності на відповідній посаді або у конкретній професійно-фаховій сфері;

*загальнонаукові компетенції*: особисте вдосконалення і виконання суспільних функцій; виконання певного комплексу дій; професійний світогляд який базується на особистісно-орієнтованому підході; стимулювання до осмислення учіння, надання допомоги в здійсненні індивідуального саморозвитку;

*інструментальні компетенції*: здатність діяти в різноманітних проблемних професійних та соціальних ситуаціях; здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою тощо.

У 2016- 2018 роках на базі кафедри педагогіки імені Богдана Ступарика ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у рамках магістерської спеціальності «Освітні, педагогічні науки» був реалізований проект «Еразмус+» ITE-VET 2016-2018 *Improving teacher education for applied learning in the field of vocational education* 574124-EPP-1-2016-1-DE-EPPKA2-SVNE-JP. Учасниками проекту були також Університет м.Констанц (Німеччина), Віденський університет економіки та бізнесу (Австрія), Університет м.Валенсія (Іспанія) Київський національний економічний університет ім.В.Гетьмана (Київ, Україна), Львівський національний університет ім.І.Франка (Львів, Україна). За період проекту студенти нашого університету проходили 2-тижневе стажування : 1) в університеті міста Валенсія – 7 студентів, з них 2 студентів-магістрів

спеціальності «Освітні, педагогічні науки» ; 2) в університеті м.Констанц – 1 студентіка - магістрант спеціальності «Освітні, педагогічні науки».

У відповідності до умов даного проекту у навчальний план магістратури за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» було введено ряд дисциплін та розширено кількість годин на практику. Ось чому для забезпечення більш тісної співпраці із закладами професійної освіти нами були укладені договори з новими базами практик: ВПТУ Сервісного обслуговування техніки , Коледж ресторанного сервісу і туризму Національного університету харчових технологій.

Оскільки на спеціальності «Освітні, педагогічні науки» навчаються студенти зі всіх структурних підрозділів, виникає проблема невідповідності майбутніх магістрів до роботи зі студентами під час навчально-виховного процесу, адже при підготовці бакалаврів не всі спеціальності вивчають курс «Педагогіка», «Педагогічна майстерність» і не всі проходять педагогічну практику. Саме тому для підвищення ефективності підготовки викладачів нами було запропоновано ввести в усіх структурних підрозділах проходження студентами 3-4 курсів педагогічної та виробничої практики у сукупності із вивченням курсів педагогічного спрямування – «Педагогіка», «Педагогічна майстерність викладача (педагога)», «Педагогічна конфліктологія», «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця» та ін. У процесі профорієнтаційної роботи ми залучили до співпраці із університетом педагогічні колективи загальноосвітніх навчальних закладів, коледжів, ВПТУ.

Отже, сучасний підхід до підготовки фахівця з погляду ринкової економіки дає підставу досліджувати комплекс якостей майбутнього фахівця, який би дозволяв йому з урахуванням кон'юнктури ринку праці, власних можливостей і потреб ефективно конкурувати і реалізовувати свій потенціал. Для вузу такий маркетинговий підхід до організації власної діяльності означає необхідність пошуку і реалізації технологій чи технологій, що забезпечували б майбутньому фахівцю комфортне існування з погляду особистісних і суспільних цілей розвитку. Це можливо, коли в освітньому процесі буде

свідомо розвиватися комплексна особистісна потреба в поєднанні вузького професіоналізму й універсалізму, що може забезпечити особистості і майбутньому фахівцю конкурентоспроможність на ринку праці, а вузам — конкурентоздатність на ринку виробників освітніх послуг.

### **Література**

1. [https://library.udpu.edu.ua/library\\_files/istoruk\\_ped\\_almanax/2007/2007\\_2\\_2.pdf](https://library.udpu.edu.ua/library_files/istoruk_ped_almanax/2007/2007_2_2.pdf)